

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Göteborgska Magazinet.

Torsdagen, den 27 Februarii 1766.

Den Okände Författarens Svar på Göteborgske Svionens
critique öfwer Passions-Tankarne uti Magazinet N:o 7.

”**W**id anmärkningen emot tredje raden lemmas til underrättelse för min Herre, det som för ingen lärer vara otydeligt, at meningen af ordet *skoft* är på båda ställen enahanda och förblomerad. Ty genom vårt *skoft* förstås människo-slågtet, som i jämförelse med den Dändelige Gudens billigt må så kallas: såsom Abraham fordom sade: *Si, jag har tagit mig före at tala med Herran, ändock jag är skoft och aska*, och Syrach säger: *hwad högmодas du arma mull och aska?* I hwilken betydelse ångstan åfwen så wäl kan sägas falla på skoft, som förmåga at tala och högmодas. Och at kasta sig i skoftet för sin Skapare, betyder just icke, at med kropps åthäfwor lägga sig på jorden, utan utmärker et djupt förödmjukande och årkänsla af sin öwärdighet. Tanken är således riktig, och orden därefter rätt afpassade. Jag wore obillig emot M. H. om jag därföre skulle anse honom för Materialist, efter han nämner winkletråta tankar, liksom kunde de efter snöre och winklehake afmätas: talesättet är likwål mycket begripeligt i förblomerad mening. Widare nefas icke, det ju Jerssarens blodswett föll ned på jorden, men den kan dock sägas stått prässad utur des lemmar, såsom man annars brukar det ordet om hastiga utbrott af flytande saker, fastän de sedan falla nedföre. Til exempel: blodet stod omkring honom, m. m. De öfrige föregifne felen, som ingen ting hafwa at bebyda, lemmas M. H. gerna at tabla uppå så länge han behagar, om tjenligare strif-ämne skulle tryta: hållt uplåtet ingaledes war at framte måsterprof, som man såligen kan åfå af ämbets- och närings-poeter; utan allenast at, efter mitt ämne, wäcka fromma själar til andakt, hwilket selswa sakens höghet och helighet nog kan åstādkomma, utan at behöfwa låna någon hjelp af all mögelig grantåt, lysande drag och högtrawande ordapång, som kanske tiltrycka sig någre låfars hela upmärksamhet, men den allmänna hopens, så mycket mindre.

Eljest wår M. H. tror sina egna skaldestycken wara fullkomliga måsterprof;

så lemna jag honom til at besinna, om det är fel eller ej, at et likväl har helt annan cadence, i des Nyårs-önskans andra strophe och sista raden samt sette raden i den femte, än uti andra strophens femte rad. Jag har än icke läst Sw. Witterh. Academiens handlingar, som är 1765* utkommit, men jag hört sägas redan för några år tillbaka, at vår Swenske Mars, framli Cansler v. Dalin, ej welat tåla t. ex. storer, goder, i stället för stor, god, och fredlyst våra adjectiva för något som endast tjénar til en storande plugg, under hwilken titel jag altså får ställa ordet bylder, som förekommer uti hunde strophen, och Swensker i den ellofte. An om lika rim äfwen finnas uti så nära stropher, som den ottonde och nionde? Och således synes, at det är lättare utspionera och wredgas öfwer andras fel, än sina egna."

* * * * *

Det wore önskanswärdt, at läsa en artikel, som någon wälkänande kännare upfatt öfwer den falska politique och de selfsteg, som den lärde hopen stundom utöfwar fins emellan, til at ruinera all agtning både för wetskapen och deras idkare.

✻ * ✻ * ✻ * ✻

Öfwer Swenska Mercurii slut är följande insänt
af en okänd hand.

När Witterheten klarfont finner

At hon i Sverige har föragt,

At gräl och dumbet ännu winner

Och smaken qwäfs af weldets magt,

At nu en dum mygwig tof

Uf sina trycksel Feyta wägar,

At man så licet esterfrågar

Godt wett och hjerta hos en klot,

At uti Allmänhetens tycke

Allt nytt är endast måsterstycke,

At ljumska pennor sprida giste,

Hon Sverige straffar i sin töwer,

Och smakens tilwänt hindrad blifwer;

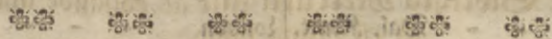
Då til vår sorg det råd Hon gifwer:

Min Gjørwell slut din månadskrife.

Säg

* Aritaleet stod så i Götheb. Spions No 7, men efter rättelsen i des No 8. bör det lasas 1755. Och altså förfall. v styrkan af min anmärkning uti Magazinnet No 8, sista raden.

Säg oss något ljusligare, min ofärdige Wän. Sant är det, at Hr. Kongl. Bibliothekarien Gjerwell samme sig af förtreteliga ordsaker föränlären, at låta Swenske Mercurius flytta sin wäg och med sig föra mängen Rön tanke, som nu kommer at saknas en tid. Doch, til vår sagnad, wi läse Hr. Gjerwells tydeliga ord därpå, det han nu wil bygga et Swenskt Magazin, at där inrymma och upståda alt det lärda och witra fram, som han tillförne, på färskta wägar, urdet i det allmänna: och skal detta Werks föremål i synnerhet blifwa Sedernes förbättring, Smakens uodling och Udyers besordran. Kom nu, min Herre, och sörg, at kundskap, seder och smak icke odlas och agtas i Sverige! War därföre så god, jag ber, och gif oss åfwen en vers öfwer Sw. Magazines bygningen. Af denna bygning skal hwar månad från detta års början lesnwerera oss et stycke färdigt. Det för Januarius hafwe wi sett, ansefnligt och intagande. Det är indelt uti 1) Ode til Gud, af Fru Karshin. 2) Bref til Folket*, på nytt öfwerfart ifrån Fransiskan af Hr. J. A. S. 3) xc. xc. Ut kundgörelsen til köparen gifwes tillfänna, at på Swenska Magazine kommer ingen prenumeratation at tagas, och at detta werk för hwarje månad säljes, hästadt, för i Dal. Smt, i Stockholm.

Du har rätt, min wän; jag hade kunnat til sin ort insända den i förra numern började orda-lista, utan at imedleertid beswära mine Respective och flere prenumeranter, som, någre så undantagne, litet fråga efter sådant fram. Jag hoppas likwål, at den ädlare delen ibland dem lårer tackas wäl utreda min.

* På et ställe står:

En lorf, som folk sörför han aldrig brukat wita
Förställning blest behöfs, men icke dygd däriil.

Du seders största högd et nära fall förunnar:

En arita Höfman, som för egennytan blummar,

På en gång mördar folk, och trar han männslig är:

Om han har marmors glans, han ock des hårdhet bär.

På Bondens enkelt jag långt högre värde sätter:

Han häfst naturens brist, i alt sig esterrätter.

Numder wedwals drägt hans hjerta ådelt är,

Och under fula klår han gylfne smycken bär.

Och står nedanföre på samma sida:

Men, om jag dygdig är, om manligt med ej tryter,

Om jag för trodhoms of min selbet albrig byter,

Om jag Guds frugans helgd uppå mit hjerta bär,

Om det i wånslap fast, och ömt, samt troget är.

Och om för lasten jag en billig sasa wisar,

Då är min själ ju stor, och jag mig lycklig prisar.

min wälmening, at af mit ringa förvåd biträda den nu i Sverige förewarande stora affigt på Språkets kännedom och förädling, så wida jag tillika skäligen sökt, at, under så snäll affättning som en weeko-Prisf sig tillägnar, utbreda någon närmare anledning för andre, lika sinnade, i landsorterne at infomma med sina antingen tillökningar eller rättelser wid en sak, som är nog kinkig och fordrar mer flit, mer agtsamhet, än de oförsokte gitta sig föreställa. Jag Triswiver eller utgifsiver något för somliges, annas åter för andre Läsares Full: och då smaken icke är enahanda hos dem alle, lærer man ej tycka illa wara, at jag efter omständighet och tid öfwerlemnar stycken, som ehuru de ej lysa i hwars och ens smak, wilja doch behaga kännares. At rata alt hwad ej hörer til sin, kan hända, nog tränga krets, och ändock kunna Rista hy, när någon skulle tråda den samme för när; det kommer ej öfwerens med det band, som knyter medborgares behof fins emellan. (Fortsättning af föregående N:o 8.)

Stads-Nyheter.

Göteborgska Wexel-priset.

Lördagen, den 22 Februarii.		Onsdagen inge transsenter ej heller cours.	
London	- - - Dal. R:mt.	London	- - - Dal. R:mt.
Amsterdam	- 68 $\frac{1}{2}$ M: f R:mt.	Amsterdam	- - - M: f R:mt.
Hamburg	- 70 M: f R:mt.	Hamburg	- - - M: f R:mt.

Små Kyrko-tidningar.

I Domkyrko-Församlingen födde 4 gosse- och 1 sicks-barn: Wigde Tull = Inspectoren Herr Joh. Magnus Ekerman samt Jungfru Brita Kollinia: Döde Bokbindare-Silbermannen Mäster Torsten Winberg, 82 år gammal, af ålderdom; Enkan Karin Ericsson, af håll och styng; och 6 barn, af bröstwark, otänd barnsuka och slag.

I Tyska Församlingen död Herr Robert Parkinson, 38 år, af tårande sukdom.

I Kronhus-Församlingen födde 2 barn: Wigde Corporalen Peter Stercke och Hustru Kerstin Andersdotter; Handelångaren Peter Bergbult och Enkan Maria Carlsson: Döde 3 barn, af feber, hosta och slag.

Rundgörelser.

Igenom offentlig auctiön, kommer här i Staden, den 10 nästinstundande Martii, som är en måndag, kläkan 10 föremiddagen, hos afl. Regements Fältskäraren Nikes Enka, Fru Catharina Schulz, uti Enkan Madame Neukammers hus på Rödmanngatan, at försäljas guld, silfwer, koppar, ten, säng-gång- och lin-kläder, samt chirurgiska böcker, hwarjehanda meubler och husgeräds saker, alt af bästa slag. Den som är hogad, at något sig häraf tilhandla, behagade å förberämlte dag och ställe tillstådes tomma.

Timmerman Eric Petterssons hus och gård på Östra gatan i Östra Haga är til köps, och består af 2 eldrum, stuga och kamare, samt et par bodar. Trägården, som lyder härtil, är 68 alnar lång och i bredden 8 alnar.